

Tuntosarvi

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

7/2021

**Vertaistukea naisten
viikonlopusta**

**Vinkkejä tulkin
tilaukseen**

Sisältö

Pääkirjoitus.....	3
Yksilöllisiä kohtaamisia 50-vuotisjuhlassa.....	4
Tasapainoa parisuhteeseen	8
Ajankohtaista aluepalveluissa	9
Hyvinvointia naisten kesken.....	10
Tulkkaus eri tilanteissa – kuka tilaa tulkin?.....	12
Työntekijät tutuiksi -juttusarja.....	14
Implantin akut käyttäjälle ilmaisia	15
Keppikoukku – uusi innovaatio	16
Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan päätöksiä	18
Hallitusehdokkaiden esittelyt lehdessä	19
2000-luku: paikallista ja kansainvälistä toimintaa	20
Ilmoitukset.....	22
Sarjakuva	27

Etukansi: Valkoisen kepin käyttäjät odottavat raitiovaunua. Kuva: Heidi Häyrynen

Takakansi: Syksy on saapunut kaupunkiin. Kuva: Pixabay.

Tuntosarvi

47. vuosikerta
ISSN 2490–1695

Julkaisija

Suomen Kuurosokeat ry

Levikki

500

Taitto

Heidi Häyrynen

Päätoimittaja

Heidi Häyrynen
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Vuosikerran hinta

Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ilmainen. Yhdeksän numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisy-äänilehtenä, sähköisenä Luetus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Mainosten hinnat

puoli sivua 140 euroa
2 x 1/2 palstaa 70 euroa
1 palsta 60 euroa
1/2 palstaa 35 euroa
1/4 palsta 20 euroa

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:osoitteenmuutos@kuurosokeat.fi

Toimiston aukioloaika

ma–pe klo 9.00–15.00

Painopaikka

Viestipaino Oy, Tampere

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivulla www.kuurosokeat.fi.

Etäkokouksissa korona-aikaan

Kirjoittaessani tätä juttua olemme olleet koronaviruksen armoilla puolitoista vuotta. On tosi ikävää, että kyseinen virus on muuntokykyinen ja herkäs-ti tarttuva. Epidemia jatkuu edelleen Suomessa ja maailmalla.

Yhdistyksemme hallitus ehti pitää kaksi kokousta fyysisenä ennen viime vuoden maaliskuun 18. päivää. Kokoontumis- ja matkustusrajoitusten tullessa alkoi etäyhteyksien opettelu toden teolla. Osalla hallituksen jäsenistä oli jonkun verran kokemusta etäyhteyksistä erilaisista kokouksista. Itse olin ollut muutamissa Skype-kokouksissa tai palavereissa ennen koronaa.

Aloitin Teams-etäyhteyden opetteluun Suomen Kuurosokeat ry:n ICT-palvelujen tuella. Harjoittelin ICT-työntekijän kanssa muutaman kerran etäkokousta. Tietokoneen lukuisien päivityksien myötä uusia asioita tulee kuitenkin opeteltavaksi usein. Tämä koettelee muistikapasiteettia ja välillä hermojakin. Onneksi näppäinkomennot eivät muutu jokaisen päivityksen jälkeen. Laskin, että olen ollut puolen-toista vuoden aikana Teamsissa noin 70 kertaa. Puheenjohtajan tehtävien hoitamiseen korona-aika ei ole vaikuttanut muuten kuin siten, että olen matkustanut vain muutaman kerran reilun

vuoden aikana. Suurin osa tehtävistä hoitui jo aiemminkin sähköpostitse ja puheluin.

Hallitus on ottanut onnistuneesti etäyhteydet haltuun. Päätökset on saatu tehtyä hyvin etänä. Viittomakieliset jäsenet ovat tilanneet tulkit yleensä kotiinsa. Työntekijät ovat hoitaneet etäyhteydet Kuurosokeiden Toimintakeskukselta käsin. Käytössä on myös kokouskaiutinjärjestelmä induktiivisen kuuntelun tuella. Joskus on ollut Teamsiin liittymisessä haasteita, mutta ne on saatu ratkottua ICT-palvelujen avulla. Välillä puheenjohtajana on ollut vähän vaikea arvioida etäkokouksien pituutta. Käsitykseni mukaan hallituksen jäsenet ovat olleet tyytyväisiä etäkokouksien sujumiseen. He ovat jopa ihmetelleet, kuinka hyvin kokoustaminen onnistuu näinkin. Uskon, että osa kokouksista toteutuu jatkossakin etäyhteyksin. Niin hyviä kokemuksia niistä on saatu.

Totean loppuun, että kyllä fyysisiä kokouksia ja tapahtumia jo kaivataan. Toivon mukaan loppuvuodesta ne ovat mahdollisia rokotekattavuuden noustua 70–80 prosenttiin väestöstä. Hyvää ja aktiivista syksyä!

Tuula Hartikainen, hallituksen puheenjohtaja ■

Juhlaillan tunnelmaa.

Yksilöllisiä kohtaamisia 50-vuotisjuhlassa

Teksti ja kuvat: Heidi Häyrynen

Suomen Kuurosokeat ry:n 50 toimintavuotta juhlittiin kesäkuussa jäsenille järjestetyssä iltajuhlissa. Tilaisuuteen osallistui vajaa 200 henkilöä eri puolilta Suomea. Juhla järjestettiin Kuurosokeiden Toimintakeskuksella Tampereen Hervannassa. Sää suosi juhlijoita, sillä lämpötila pysytteli kolmenkymmenen asteen tuntumassa.

Iltaa vietettiin rennosti yhdessäolon ja keskustelun merkeissä. Ohjelmaan kuului juhlaillallinen, juhlapuheita sekä musiikkia. Viittomakielinen yleisö seurasi lauluja viittomakielelle tulkittuna. Tilaisuudessa paikalla ollut Suomen Kuurosokeat ry:n hallituksen jäsen **Timo Peltomäki** kertoi viihtyneensä illassa.

– Juhla sujui mukavasti helteisestä ilmasta huolimatta. Oli hyvä, että mukana oli tarjoilun ja juhlapuheiden lisäksi myös elävää musiikkia.

Timo Peltomäki ja tulkki ovat juuri saapuneet juhlaan.

Koronapandemian aikana monia yhdistyksen tapahtumia on jouduttu perumaan. Juhlavieraiden tunnelmasta välittyikin ilo kohdata toisia pitkän tauon jälkeen. **Anne Palo** oli yksi heistä.

– Iltajuhlassa aika hurautti mukavien tuttujen ihmisten kanssa samassa pöydässä seurustellessa sekä myös uusiin vierustovereihin tutustuen. Todella hienoa, että saimme vihdoin viettää juhlaa yhdessä ja tavata toisiamme. Ilta oli vain liian lyhyt ja monia olisin vielä halunnut tavata!

Yhdistyksellä kuurosokeille tärkeä merkitys

Yksi illan kohokohta koettiin, kun talous- ja hallintopäällikkö **Janika Lanne** luki vieraille juhluvuoden suojeijan

Esko Jäntti (oikealla) sekä Martti ja Marja-Liisa Avila istuivat samassa pöytäseurueessa.

Anne Palon illan tärkein lisävaruste oli helteessä espanjalainen viuhka, jonka hän on saanut tuliaisena.

rouva **Jenni Haukion** tervehdyssanat. Puheessa Haukio nosti esiin yhdistyksen arvokkaan työn kuurosokeiden omaehtoisen ja tasavertaisen elämän edistämiseksi. Yhdistys tuottaa heille monipuolisia palveluita, toimii oikeuksienvälvojana ja asiantuntijana. Toiminnallaan yhdistys on vienyt suomalaista yhteiskuntaa tasa-arvoisempaan suuntaan. Haukio korosti puheessa muun muassa kuurosokeiden oman kokemustiedon merkitystä. Yhdistyksellä on tärkeä rooli tuottaa kokemustietoa. Sen avulla yhteiskunnassa pystytään tekemään päätöksiä, jotka edistävät kuurosokeiden tasa-arvoisia mahdollisuuksia. Hän onnittelii juhluvuotta viettävää Suomen Kuurosokeat ry:tä.

Yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja **Tuula Hartikainen** kiitti rouva Haukiota tervehdyssanoista ja

juhlavuoden suojeelijana toimimisesta. Hartikainen muisteli puheessaan kuurosokeustyön alkuaikoja, järjestön perustamista ja sen toiminnan kehittymistä nykyiseen laajuuteen. Hartikainen korosti, että yhdistyksellä on tänäkin päivänä tärkeä merkitys kuurosokeiden ja kuulonäkövammaisten palveluiden tuottajana, oikeuksienvälvojana ja vertaistuen tarjoajana. Puheessa hän kiitti kuurosokeusasian uranuurtajia, **Inger Lindgreniä** ja **Kaija Salekaria**, yhdistyksen perustajajäseniä sekä muita yhdistysaktiiveja. Hartikainen kannusti kuurosokeita olemaan aktiivisia ja osallistumaan, jotta oma yhdistys säilyisi myös tulevaisuudessa.

Suomen Kuurosokeat ry:n toiminnanjohtaja **Risto Hoikkanen** muisteli omassa puheessaan, kuinka oma yhdistys on ollut jo 1960-luvulta alkaen

**Sää oli juhla-
vieraille suosio-
siollinen. Päi-
vä oli lämmin
ja aurinkoi-
nen.**

monen kuurosokean toiveena. Unelmasta tuli totta. Omassa yhdistyksessä voi vaikuttaa, saa ilmaista mielipiteensä ja olla osa kuurosokeiden yhteisöä. Hoikkanen myös muisteli, miten hän tuli aikoinaan yhdistykseen mikrotukihenkilöksi 1990-luvulla ja sai kunnian viedä kuurosokeiden tietotekniikka-asioita yhdistyksessä

eteenpäin. Hoikkanen kertoi, että vaikka hän ehti olla välillä muualla töissä, tie on vienyt lopulta takaisin yhdistykseen edistämään sen tavoitteita. Hän totesi, että yhdistyksen tärkein asia on tehdä mahdolliseksi kuurosokeiden osallistuminen, toiminta ja turvata laadukkaat, kuurosokeuslähtöiset palvelut. ■

Toiminnanjohtaja Risto Hoikkanen. Vieressä (vasemmalta) Kirssti Tamminen, Marjaana Suosalmi ja Marja-Leena Saarinen.

Tapahtumassa oli aikaa myös keskusteluille.

Parisuhdekurssilla kehitettiin vuorovaikutus- ja kommunikaatiotapoja sekä jaettiin kuurosokeustietoa.

Tasapainoa parisuhteeseen

Teksti ja kuvat: Kaisa Surakka

Sopeutumisvalmennuskursseja on kuluneen vuoden aikana opeteltu kutsumaan Toimintakykyä muutoksessa -kursseiksi. Sairaus tai vamma koskettaa aina myös lähipiiriä. Sen vuoksi kurssitoiminnassamme pyrimme huomioimaan myös heidät. Kesäkuussa pidimme Tasapainoa parisuhteeseen -kurssin omissa tiloissamme Erätuvalla, Oriveden Eräjärvellä.

Kurssille osallistui kolme pariskuntaa. Mukana oli myös eri ohjaajia, muun

muassa kouluttaja psykoterapeutti ja perheterapeutti **Pirjo Lahtinen** ja kommunikaation erityisasiantuntija **Merja Kovanen**. Lisäksi koko kurssin ajan paikalla oli kaksi ohjaajaa, tulkkeja sekä yhden kurssilaisen opaskoira. Yhteistyötä ruokailujen ja majoituksen osalta teimme Eräjärven Eerolan kanssa.

Kurssin tavoitteina oli lisätä parisuhteen hyvinvointia vuorovaikutus- ja kommunikaatiotapoja kehittämällä, jakaa kuurosokeustietoa ja tavata vertaisia.

Vaihteluna ryhmäkeskusteluille ja paikallaan ololle retkeiltiin

lähiympäristössä. Samalla harjoitettiin myös liikkumistaitoa ja kehollista viestintää, muun muassa ympäristön kuvailua puolison selkään.

Retkellä Eräpyhällä ihasteltiin hienoja maisemia. Kivimuseossa tutustuttiin erilaisiin kivien muotoihin ja värihin. Kivimuseon vieressä on Eräjärven kirkko. Kirkon takana olevalla hautausmaalla saatiin ihmetellä ja ihasella upeaa ja suurta, kivistä tehtyä sankarihautaa.

Iltaisin Erätuvalla oli mahdollisuus saunoa ja pulahtaa järveen uimaan. Taisipa vetää puoleensa myös televisio, josta seurattiin porukalla jalkapallon EM-kilpailuja. Alkukesään kuuluva yhteinen taistelu itikoita vastaan toi myös oman osuutensa ohjelmaan.

Vaikka kurssin aihe voi vaikuttaa vakavalta, kurssin tunnelma oli rento ja naurua kuului usein. Kurssilaiset eivät tunteneet toisiaan entuudestaan, mutta kurssin lopussa heillä oli toive

Ympäristön kuvailua selkään.

tavata toisensa vielä uudelleen. Ehkäpä syntyi myös uusia ystävyssuhteita. Kiitos kaikille kurssilla mukana olleille! ■

Ajankohtaista aluepalveluissa

Elina Uusitalo on aloittanut työt Suomen Kuurosokeat ry:n aluepalveluissa palveluasiantuntijan sijaisena. Sijaisuus kestää vuoden 2022 elokuun loppuun. Hänen vastuualueinaan ovat Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa ja Kanta-Häme.

Uusitalo on tavoitettavissa puhelimitse 044 491 4646 tai sähköpostitse. Sähköposti on muotoa etunimi.sukunimi(at)kuurosokeat.fi. Hän on myös tavattavissa Tampereen toimipisteellä osoitteessa Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere, Kuurosokeiden Toimintakeskuksen päärakennus. ■

Hyvinvointia naisten kesken

Teksti ja kuvat: Milla Lindh

Naisten kerho toteutti kuulonäkövammaisille naisille suunnatun viikonloppun Koivupuistossa 6.–8.8. Ohjelma alkoi jopa kivana jälleennäkemisenä, kun **Elisa Mikkola** saapui seuraamme.

Maritta Oksanen ja Päivi Ahtiainen muovailevat voimahahmoja.

Mikkola toimi yhdistyksen toiminnanjohtajana 90-luvulla. Kuuntelimme ja keskustelimme hänen tutkimuksestaan, joka koskee enkeleitä. Enkeli on monelle valkoiseen kaapuun pukeutunut siivekäs nainen, mutta eri puolilla maailmaa ja eri aikoina enkelit ovat aivan erinäköisiä. Enkelin läsnäolon voi aistia kosketuksena, sen voi tuntea lämpönä tai henkäyksenä iholla. Tärkeintä on, että enkelin seurassa olo tuntuu aina turvalliselta ja hyvältä. Enkelikokemukset ovat mahdollisia, vaikka ei uskoisi minkään opin mukaan.

Kasvilääkintään eli fytoterapiaan tutustuimme fytoterapeutti ja kouluttaja **Marja Jokelan** luennolla. Luonnonmukaisia itsehoitotuotteita oli sekä kokeiltavina että myynnissä. Vaihdenvuosioreisiin löytyi Pohjan akkaa ja rystysten sekä kuivien kantapäiden halkeamiin terva-hunajasalvaa. Vanha kunnon linimentti tuoksui ja tuntui lämpönä kipeissä hartioissa. Kyllä me naiset käytämme paljon erilaisia tuotteita, mutta ehkä olisi hyvä teollisten kemikaalien sijasta käyttää vain luonnonmukaisia, vieläpä suomalaisia kasvituotteita. Saimme myös lahjaksi illan saunaan koivu-turveshampoota ja saunan jälkeen laitettavaksi jalkavoidetta.

Ratkaisukeskeinen taideterapia puolestaan avautui **Sari Koskisen** kanssa. Hän kertoi heti aluksi, miten häntä jännitti, sillä hän ei ollut koskaan aiemmin ohjannut kuurosokeiden ryhmää. Sari sai tuikkivista silmistään viittomanimen, joka otettiin heti käyttöön. Tehtävämme oli ajatella jotain hyvää ja positiivista hetkeä menneisyydessä, nykyhetkessä tai tulevaisuudessa ja koittaa saada se hyvä olo johonkin muotoon. Askartelumassa muuntui käsissä upeiksi voimahahmoiksi ja esineiksi. Eilisen luennon inspiroimia enkeleitä syntyi useita, kaikki yhtä upeita.

Luontojoogaa kokeilimme sateen taidetta sisätiloissa. **Susanna Niemi** ohjasi meille sellaisia asentoja kuin kurki, sisilisko ja korte. Tasapaino ei kaikilla riittänyt yhdellä jalalla seisomiseen, mutta jokaisella kuuluukin olla oma tapansa jopa istua. Niinpä tässäkin ei voinut tehdä mitään väärin ja tukea sai ottaa. Sitten viritimme aisteja sadonkorjuuaikaan; miltä maistuu pihlajanmarja, entä koivunmahlajuoma tai mustaherukkapensaalla lehdistä tehty mehu? Saimme marjapensaalla lehden, ja hajun perusteella piti koittaa tietää, mikä pensas on. Vasta kun hieroi lehteä vähän, tuoksu oli niin selvä mustaherukka, ettei voinut erehtyä.

Molempina iltoina kävimme rantasauressa ja järvessä uimassa. Vaikka sää muuttui sateiseksi ja tuuliseksi, ei ollut kylmä. Grillikatoksessa tarkeni hyvin grillata makkarat saunan jälkeen.

Taideterapeutti Sari Koskinen ohjaamassa Johanna Rytköstä.

Myös aamu-uinnilla käytiin pienellä porukalla, ja se kyllä herättää hyvin.

Naisten kesken oli mukavaa! Joukossa oli pari Skip-Bo-pelin taitajaa, ja pelasimme isolla porukalla sitä. Pelin oppi helposti, ja kortit olivat hyvin selkeät. Ehkä saimme jokainen yhteyden omaan suojeluskeliin, niin voimaantuneelta tuntui viikonlopun jälkeen! ■

Oikeuksienvalvonta tiedottaa: tulkkaus eri tilanteissa – kuka tilaa tulkin?

Kuulonäkövammaisella henkilöllä voi olla oikeus tulkkaukseen vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelulain perusteella tai jonkun muun lain perusteella. Jos oikeus perustuu vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelulakiin, kuulonäkövammaisen voi itse tilata tulkin Kelasta.

On kuitenkin tilanteita, joissa kuulonäkövammaisen asiakas ei tilaa tulkkia itse Kelasta, vaan viranomaisella on vastuu järjestää tulkkaus. Jos oikeus tulkkaukseen perustuu muuhun lakiin, asiakkaan ei tarvitse tilata tulkkia itse.

Pääsääntönä on, että kun viranomaisen järjestää tilaisuuden tai toiminnan, tulkkauksen järjestäminen on viranomaisen velvollisuus. Viranomaisen voi olla esimerkiksi sosiaalityöntekijä tai poliisi.

Jos esimerkiksi asiakas varaa itse lääkäriajan tai tapaamisen viranomaisen kanssa, asiakas tilaa itse tulkin Kelasta. Jos sairaala tai sosiaalitoimi kutsuu asiakkaan käynnille, sairaalan tai sosiaalitoimen pitää tilata tulkin.

Milloin viranomaisen tilaa tulkin?

Ohessa on esimerkkejä tilanteista, jolloin viranomaisen tilaa tulkin.

Jos sairaala lähettää kutsun tutkimukseen, sairaala tilaa tulkin. On huomiotava, että sairaala tilaa tulkin vain sairaalakäynnin ajaksi tulkkauspaikalle. Jos asiakas tarvitsee tulkin matkalle kotoa sairaalaan, asiakas tilaa matkaa varten tulkin Kelasta.

– Jos tulkin käyttäjä on pitkään sairaalassa, sairaala tilaa tulkin lääkärinkierroille.

– Jos sosiaalityöntekijä kutsuu tapaamiseen, sosiaalityöntekijä tilaa tulkin.

– Jos poliisi kutsuu esitutkintaan, poliisi tilaa tulkin.

– Jos tuomioistuin kutsuu todistajaksi oikeuteen, tuomioistuin tilaa tulkin.

– Jos asiakas on maahanmuuttaja ja viranomaisen kutsuu hänet turvapaikkahakemuksen tai kotoutumissuunnitelman käsittelyyn, viranomaisen tilaa tulkin.

Milloin asiakas tilaa itse tulkin?

Ohessa on esimerkkejä tilanteista, joissa asiakas voi itse tilata tulkin Kelasta.

- Jos asiakas on itse varannut ajan sairaalaan tai terveyskeskukseen.
- Jos asiakas menee kiireellisen syyn takia ensiapuun tai päivystykseen.
- Jos asiakas on itse varannut tapaamisen sosiaalityöntekijän kanssa.
- Jos asiakas osallistuu Kelan kuntoutukseen.

Asiakas voi siis tilata tulkin Kelasta aina, kun tarvitsee tulkkia asiointiin, harrastukseen, työelämään ja muihin vapaa-ajan tilanteisiin.

Muita tulkkaustilanteita

Jos lapsi tarvitsee päivittäin tulkkia päiväkodissa, peruskoulussa tai esiopetuksessa (eskarissa), kunta järjestää tulkkauksen. Yksittäisiin päiväkotitai koulutilaisuuksiin tulkin voi kuitenkin tilata Kelasta.

Jos henkilön kuulo- tai puhevamma johtuu esimerkiksi työtapaturmasta tai liikennevahingosta, henkilöllä voi olla oikeus tulkkauspalveluun tapaturmavakuutuslain tai liikennevakuutuslain perusteella.

Epäselvät tilanteet

Epäselvissä tilanteissa, joissa palvelun järjestämisestä vastaava taho ei ole vielä tiedossa, mutta palvelun tarve on jo olemassa, voidaan tulkkauspalvelu järjestää Kelan toimesta.

Epäselvissä tilanteissa asiakas voi kysyä neuvoa Vammaisten tulkkauspalvelukeskuksesta.

Puhelimella, tekstiviestillä tai sähköpostilla tavoitat alueellisesti:

Uusimaa 020 634 4810, sähköposti vatu.uusimaa@kela.fi

Läntinen 020 634 4811, vatu.lantinen@kela.fi

Keskinen 020 634 4813, vatu.keskinen@kela.fi

Pohjanmaa 020 634 4812, vatu.pohjanmaa@kela.fi

Itäinen 020 634 4814, vatu.itainen@kela.fi

Pohjoinen 020 634 4815, vatu.pohjoinen@kela.fi

Tarvittaessa voi ottaa yhteyttä Suomen Kuurosokeat ry:n palveluasiantuntijoihin.

Oikeuksienvälön työryhmä
oikeuksienvälonta@kuurosokeat.fi

Lähteet: Kelan etuosohje Vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta 6.7.2021, kuurojenliitto.fi, ammattitulkit.fi ■

Työntekijät tutuiksi -juttusarja

Kuva: Liisa Romo

1. Kuka olet ja mitä teet työksesi?

Olen Kaisa Surakka, kuntoutusohjaaja ja kurssisuunnittelija.

2. Minkälaisista asioista saat voimaa arkipäiviisi?

Kun tulee työssä onnistumisia, se tekee hyvän mielen. Vapaa-ajalla voimaa antavia asioita ovat perhe, luonto ja puutarhanhoito.

3. Suosikkielokuvasi / kirjasi?

Harmikseni olen viime vuosina katsonut todella vähän elokuvia tai lukenut kirjoja. Elokvista kestosuosikkini on jo nuoruusajoilta Pretty Woman. Kirjoista luen nykyään lähinnä ammattiin liittyvää tietoa, mutta kevyempänä luettavana voisin mainita Eve Hietamiehen Yösyöttö-kirjan.

4. Parasta yhdistyksessä?

Näin työntekijän näkökulmasta meillä on monipuolista ja erityistä osaamista asiakkaiden tueksi.

Kaisa Surakka.

5. Minkä hankinnan tekisit yhdistyksessä, jos sinulla olisi valta ja paljon rahaa?

Hieman huumorimielessä vastaan, että perustaisin kylpylä- ja elämyskeskuksen kaikille kuurosokeille ja heidän läheisilleen. Lisäksi hankkisin kaikille matkatyötä tekeville työntekijöille helikopterit lentäjineen, jotta päästäisiin nopeasti asiakkaiden luokse ympäri Suomen. ■

Implanttien akut käyttäjälle ilmaisia

Teksti: Milla Lindh
Kuva: Jaakko Evonen

Sisäkorvaistutteen kanssa käytettävän puheprosessorin ladattavat akut luovutetaan lääkinnällisenä kuntoutuksena. Muutos tuli voimaan heinäkuun lopussa 2020.

Sisäkorvaistute koostuu kahdesta pääosasta: sisäisestä istutteen

Sisäkorvaistutearvio ja leikkaus tehdään yliopistosairaaloissa.

elektrodeineen ja ulkoisesta puheprosessorista. Prosessori tarvitsee virtalähteekseen akun tai paristot. Akkujen käyttö on sujuvaa, kun sen opettelee – ja nyt se on myös taloudellisesti kannattavaa.

Leikkauksessa asennettava sisäkorvaistute ei kuitenkaan yksistään paranna kenenkään kuuloa. Tarvitaan myös puheprosessori, joka muuttaa puheen ja äänen sähköimpulsseiksi ja lähettää ne pään ihon läpi istutteen. Sisäkorvaistutearvio ja leikkaus tehdään yliopistosairaaloissa. Jatkokuntoutus eli säätökäynnit voivat tapahtua joko yliopisto- tai keskussairaalassa.

Suomessa leikataan neljää eri sisäkorvaistutemerkkiä, ja kullakin merkkillä on lisäksi eri prosessorimallia liikenteessä. On erittäin hyvä, että omaan prosessoriin sopivat akut saa suoraan sairaalasta: kaikki eivät osaa sanoa, minkä mallinen tai merkinen prosessori itsellä on. Silloin on vaikea tilata oikeanlaisia akkuja. Vääränmalliset akut eivät sovi omaan prosessoriin.

Tein pienen kyselyn Facebookin implanttiryhmässä ja tiedustelin, onko jossain päin ongelmia saada akut

hoitavasta yksiköstä. Kaikista sairaanhoitopiireistä vastattiin, että ei ole. Vanhojen tai rikkoutuneiden akkujen tilalle saa heti uudet pyytämällä. Jotkut hoitavat yksiköt pyytävät vanhat akut takaisin uusia vastaan.

Tarkoitus on, että pystymme selviämään koko päivän akuilla. Prosessorin

merkistä sekä säädöistä riippuen akkujen kesto vaihtelee. Monelle riittää yksi akku koko päivän käyttöön, mutta joillakin siihen tarvitaan jopa kolme. Tavallista on, että asiakkaalla on kaksi akkua per prosessori. Näin ei jää puulaan, jos toinen akku lakkaa latautumasta, rikkoutuu tai katoaa. ■

Keppikoukku – uusi innovaatio

Teksti: Milla Lindh
Kuvat: Heidi Häyrynen

Järjestöohjaajana Suomen Kuurosokeat ry:ssä tapaa mielenkiintoisia keksintöjä. On selvää, että kun haasteita on kuulemisessa ja näkemisessä, keksii monia pieniä ja isompiakin asioita, jotka helpottavat omaa arkea tai ilahduttavat muitakin. Viime vuonna oli Toimintakeskuksella kuntoutuksessa eräs usherikko, ja hän tuli keskustuomistoon minua moikkaamaan pitkästä aikaa. Hän antoi minulle koukun, jonka sai kätevästi napsaista valkoiseen keppiin. Hän pyysi minua testaamaan, onko se mistään kotoisin.

Minulla ei mennyt päivääkään huomata, miten paljon hyötyä tuosta koukusta oli! Kaupassa laitoin keppini

koukusta roikkumaan ostoskärryjen reunalle ja kotona sain sen helposti avainnauaan. Kun kävin ystävän kanssa ravintolassa, keppi seisoikoukun varassa nätisti tuolini selkänokasassa. Ratikassa ja bussissa keppukka pysyy nojallaan, kun koukku estää sitä kaatumasta kaidetta pitkin lattialle. Annoin pian palautetta, että tämä on mahtava!

Koukkujen tekijälle on tärkeää, että ideat, joista on hyötyä monille, ovat vapaasti jaettavissa. Koukut on tehty 3D-tulostimella. Ne ovat siis kestävämuovia ja saatavilla on vaikka mitä värejä. Olen nähnyt myös videon, missä tulostin kerros kerrokselta tulostaa koukun. Video on ollut nähtävissä yhdistyksen Facebookissa.

Tänä vuonna sain töihin paketin. Paketissa oli erivärisiä koukkuja suuri

määrä. Tuotekehittely oli jatkunut, ja nyt koukuissa oli reikä, johon oli pujotettu kuminauha. Nauhan toisessa päässä oli 3D-tulostettu rengas. Kun kepin taittaa kokonaan kasaan, voi kuminauhan kiepauttaa paketin ympäri ja pujottaa renkaan koukkuun.

Vein koukkuja myös kuurosokeiden kuntoutukseen jaettavaksi kepinkäyttäjille, ja minulla on niitä vielä muutama jaettavaksi tapahtumissa. Ne ovat olleet kovasti tykättyjä! Monilla kuulonäkövammaisilla on useampi valkoinen keppi, minullakin on kolme. Vanha rimpula merkkikeppi ja yhdellä ystävällä oleva puukahvainen keppi ovat molemmat liian hoikkia klipsuihin. Valkoinen tukikeppi taas on liian paksu. Nämä on mitoitettu Ambutechin tunnustelukeppiin sopiviksi.

Koukkuja voi tiedustella kokeiltavaksi Toimintakeskuksella käydessä. ■

Keppikoukkuja on jaettu kuurosokeille ilmaiseksi. Keksijä toivoo mahdollisimman monen hyötyvän niistä.

Keppikoukulla valkoisen kepin saa kiinni tuolin selkänojaan.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan päätöksiä

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan valvoo yhdenvertaisuuslain ja tasa-arvolain noudattamista yksityisessä toiminnassa ja julkisessa hallinto- ja liiketoiminnassa. Lautakunta antoi päätökset kahdessa kuulonäkövammaisia henkilöitä koskevissa hakemuksissa. He kokivat tulleen syrjityksi, koska eivät pystyneet käyttämään digipalvelua saavutettavuuspuutteiden takia. Saavutettavuusvaatimukset perustuvat lainsäädäntöön.

Kohtuulliset mukautukset verkkopankkipalvelussa

Kuulonäkövammaisen henkilö ei pystynyt käyttämään verkkopankkia itsenäisesti, koska se ei ollut hänelle saavutettava vuodesta 2016 alkaen. Pankin mukaan saavutettavuushaasteita oli, mutta ne eivät sulkeneet kuulonäkövammaista palvelun ulkopuolelle.

Lautakunta katsoi, että puutteellinen saavutettavuus voi tarkoittaa estettä päästä avoimiin palveluihin ja olla siten syrjintää. Ongelmat eivät kuitenkaan johda automaattisesti syrjintäoletta- maan. Toisaalta syrjintää voi tapah- tua, vaikka saavutettavuusvaatimuk- sia olisi noudatettu. Lautakunta arvioi hakemusta yhdenvertaisuuslain kan- nalta ja huomioi päätöksessä kuulonäkövammaisen yksilölliset olosuhteet.

Lautakunta otti huomioon esimerkiksi YK:n vammaisyleissopimuksen mää- räykset saavutettavuudesta ja koh- tuullisen mukautuksen tarpeesta sekä Näkövammaisten liitto ry:n antaman lausunnon, jonka mukaan kuulonäkö- vammaisilla on mahdollisuus käyttää verkkosivuja useilla eri verkkoselaimil- la ja apuvälineillä.

Lautakunta totesi päätöksessään muun muassa, että kuulonäkövam- maisen mahdollisuuteen käyttää verk- kopankkia esteettömästi vaikutti osit- tain hänen käyttämänsä verkkoselain ja apuvälineet. Hakijalla oli kuitenkin tarve kohtuulliseen mukautukseen pal- velun saamista varten. Lisäksi pankilla on lakisääteinen velvollisuus järjestää yhdenvertaisesti peruspankkipalvelut. Saavutettavuuden parantamistoimet eivät olisi olleet pankille kohtuuttomia toteuttaa, koska se oli iso toimija ja sil- lä oli hyvä taloudellinen asema mukau- tusten toteuttamiseksi. Pankki ei ol- lut ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin tai selvittänyt hakijalle soveltuvaa ja tar- peellista kohtuullista mukautusta.

Lautakunnan näkemys oli, että pank- ki oli evännyt kuulonäkövammaisel- ta kohtuulliset mukautukset, kun se ei ryhtynyt asiassa moneen vuoteen riit- täviin toimenpiteisiin tai varmistanut hänelle keinoa käyttää verkkopankkia

itsenäisesti. Lautakunta kielsi pankkia jatkamasta tai uusimasta kuulonäkövammaiseen kohdistuvaa syrjintää. Se, mikä pankki oli kyseessä, ei yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan tiedotteesta käy ilmi. Asianosaisilla on mahdollisuus hakea päätökseen muutosta hallinto-oikeudelta.

Verkkokaupan saavutettavuus

Kuulonäkövammaisen koki tullessa syrjityksi, sillä hän ei pystynyt ostamaan verkkosivulta junalippua, koska palvelu ei ollut hänelle saavutettava. Palvelun tarjoajan mukaan ongelma liittyi tiettyyn ohjelmointikieleen ja oli yhtäläinen kaikille käyttäjille. Lisäksi verkkosivut oli myöhemmin muutettu saavutettaviksi. Junalipun pysyi myös ostamaan usealla eri tavalla. Lautakunta arvioi tapausta yhdenvertaisuuslain kannalta ja huomioi muun muassa hakijan yksilölliset olosuhteet, aluehallintoviraston lausunnon ja Näkövammaisten liitto ry:n antaman lausunnon.

Lautakunta totesi päätöksessään

muun muassa, että saavutettavuuden voi toteuttaa verkkokaupassa monella eri tekniikalla. Lisäksi kaikki asiakkaat joutuvat sopeutumaan eri tavoin toteutettuihin palveluihin. Kuulonäkövammaisen mahdollisuuden ostaa verkkosivulta junalippu oli osittain vaikuttanut hänen käyttämänsä verkkoselain ja apuvälineet. Hänellä oli kuitenkin mahdollisuus vaihtaa selainta tai apuvälinettä, eikä vaihtaminen olisi ollut kohtuutonta. Lautakunnan mukaan verkkosivun puutteet aiheuttivat kuulonäkövammaiselle haasteita, mutta ne eivät estäneet häntä saamasta kokonaan verkkokaupan palvelua. Hänellä ei ollut tarvetta mukautukselle palvelun saamista varten. Lautakunta näkemys oli, että palvelun tarjoaja ei syrjinyt hakijaa epämällä häneltä kohtuulliset mukautukset. Hakemus hylättiin. Asianosaisilla on mahdollisuus hakea päätökseen muutosta hallinto-oikeudelta.

Lähteet: saavutettavuusvaatimukset.fi, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan tiedote www.yvtltk.fi/fi/ ■

Hallitusehdokkaiden esittelyt lehdessä

Suomen Kuurosokeat ry:n hallitusehdokkaat voivat esittäytyä etukäteen marraskuun Tuntosarvi-lehdessä.

Tekstin pituus on 1000 merkkiä väliylönteineen. Teksti ja kuva lähetetään 13.10. mennessä osoitteeseen viestinta@kuurosokeat.fi tai postilla Suomen

Kuurosokeat ry / viestintä, Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere. Kuoreen merkintä "esittäytyminen".

Puheenjohtaja- ja hallitusten jäsenten vaalit ovat syyskokouksen yhteydessä 20.11. Tampereella. Lopullinen ehdokasasettelu varmistuu kokouksessa. ■

2000-luku: paikallista ja kansainvälistä toimintaa

Teksti: Eetu Seppänen

Kuva: Raili Karisaari

Yhdistyksen kasvu jatkui 2000-luvulla. Vuonna 2000 työntekijöitä oli 48 ja vuonna 2009 jo 79. Päivätoiminta alkoi vuonna 2000 Kuopiossa. Se sai myöhemmin nimen Viriketoiminta. Nykyisin nimenä on Voimavaroja vahvistava toiminta. Vuonna 2002 päivätoiminta alkoi myös Tampereella ja Helsingissä. Sittemmin toimintaa oli myös Jyväskylässä, Kajaanissa, Oulussa ja Porissa. Kerhojen määrä oli korkeimmillaan vuonna 2006, jolloin niitä oli 26. Valtakunnallisia kerhoja syntyi 2000-luvulla vain yksi, Kuurosokeat Keilailijat -kerho.

Uutena palveluna aloitti myös kommunikaatiopalvelut vuonna 2006. Palvelut syntyivät Kuurosokeiden eri kommunikaatiomahdollisuudet -projektin tuloksena.

Digitalisaatio eteni 2000-luvulla. Kuvapuhelinprojekti vuosina 2000–2004 pohjusti vakinaisten IT-palvelujen syntymä. Projektissa etsittiin kuurosokeille

viittomakielisille sopivinta kuvapuhelinohjelmistoa käytettäväksi etätulkaukseen. Vuosina 1997–2002 koulutettiin ensimmäiset kuurosokeat sonetit. Sonettien tehtävä oli opastaa muita kuurosokeita tietokoneen käytössä.

Tuntosarvea alettiin julkaista myös näkövammaisten Luetus-ohjelmassa 2001. Äänilehtiä alettiin julkaista Daisy-tekniikalla vuonna 2007 ja samana vuonna viitotut videot siirtyivät VHS-kaseteilta DVD-levyille.

Vuosille 2005–2014 yhdistys laati ensimmäisen tavoiteohjelmansa. Tavoiteohjelmaan listattiin tärkeimmät kuurosokeiden oikeudet ja tavat, joilla ne voidaan toteuttaa. Kun ohjelmaa laadittiin, hallituksen jäsenet ja toiminnanjohtaja kiersivät kerhoissa keskustelemasta sen tulevasta sisällöstä.

Yhdistyksen keskustoimisto muutti Näkövammaisten toiminta- ja palvelukeskus Iirikseen vuonna 2004. Siellä toimisto oli lähes 14 vuotta.

Vuonna 2005 yhdistys järjesti Tampereella Helen Keller

muistoja eri vuosikymmeniltä

maailmankonferenssin ja Kuurosokeiden Maailmanliiton (World Federation of the Deafblind) yleiskokouksen. Konferenssiin osallistui 417 ihmistä 44 maasta. Presidentti **Tarja Halonen** oli tapahtuman suojelijana. Konferenssin teemana oli "Oikeutemme olla kuurosokeita ja osallistua täysin yhteiskunnassa". Monet luennot käsitelivätkin kuurosokeiden ja vammaisten asemaa sekä oikeuksia.

Kuurosokeiden kulttuurikin pääsi esille. Konferenssin yhteyteen oli pystytetty kuurosokeiden taidenäyttely. Avajaisissa ja päätöstilaisuudessa nähtiin teatteria, pantomiimia ja musiikkiesitys. Konferenssin aikana pidettiin monia työpajoja, joiden aiheina oli esimerkiksi sisäkorvaistutukset, musiikki, taide ja kommunikaatio. Ohjelmaan kuului myös retki Viikinsaareen.

Kuurosokeiden 8. Helen Keller maailmankonferenssi avattiin Tampere-talolla. Virallisten puheenvuorojen jälkeen oli vuorossa kuurosokeiden Teatteri Törmäyksen esiintyminen.

Kuurosokeiden kerhot

Tampere

Aika ja paikka: Ti 28.9.2021 klo 13:00–15:30. Kuurosokeiden Toimintakeskuksen päärakennus, Insinöörinkatu 10, Tampere.

Aihe: Ajankohtaisia asioita, vieraat Marjatta Puromäki aluepalvelusta, Hanna Tenhunen kuntoutukselta, muu työntekijä. Omakustanteinen kahvipulla. Ei yleistulkkausta, tilaa tarvittaessa tulkki.

Kerhon vetäjänä tapaamisessa Paula Laht. Ilmoittautumiset: 050 554 7619, paula.laht@gmail.com. Tervetuloa!

Satakunta

Aika ja paikka: 13.10. klo 12–15. Ota-vankatu 4, 49, Pori (tuttu paikka). Keskustellaan kerhon ja yhdistyksen asioista. Mukana mahdollisesti luennoitsija. Lisätiedot Sainilta: puh. 0400 532 413 tai saini.lepisto@gmail.com Tervetuloa viettämään yhteistä hetkeä kerhoon.

Huom! Olen varannut 20 teatterilippua Porin teatteriin 18.12. klo 13–15. Näytös: Vie Meren Tuoksuun. Ilmoita tulostasi 1.11. mennessä.

Shakkikerho

Kuurosokeiden shakin SM-kisat ja shakkikerhon 30-vuotisjuhlat Tampereella.

Aika ja paikka: pe–su 29.–31.10. Kuurosokeiden Toimintakeskus, päärakennus, Insinöörinkatu 10, Tampere. Kauempaa tulevat osallistujat voivat majoittua Toimintakeskuksella.

Hinnat: majoitus kaksi yötä 80 e, sisältää aamupalan. Turnauksen ruokailut 41 e, sisältävät kaksi päivällistä (pe–la), kaksi lounasta (la–su) ja kahvipulla (la). Iltapalat (pe–la) majoittujille 12 e.

Ilmoittautuminen 4.10. klo 12 mennessä vetäjä Aarne Pirkolalle: aarnepi88@gmail.com tai tekstiviestit 045 619 0685. Kerro nimesi, tarvitsetko majoitusta ja ruokailuja sekä mahdollinen erityisruokavaliosi. Jos sinulla ei ole shakkilautaa, saat sen lainaksi Toimintakeskukselta. Ei yleistulkkausta, tilaa tarvittaessa oma tulkki. Lisätietoja saa Aarnelta.

Tomu-kurssit

Mielen ja kehon hyvinvointikurssi senioreille

Aika ja paikka: ti–pe 5.–8.10. Lohjan Spa, Karjalohja.

Kohderyhmä: Yli 60-vuotiaat, joilla on kuulo- ja näkövamma.

Pohditaan vertaisryhmässä ikääntymisen vaikutusta elämään, ja kuinka saada arkeen uutta sisältöä. Käydään läpi ikäihmisille tarkoitettuja palveluja ja apuvälineitä. Myös toiminnallista ohjelmaa.

Kuulonäkövammaisen lapsi perheessä

Aika ja paikka: pe–su 8.–10.10. Peurunka, Laukaa.

Kohderyhmä: Perheet, joissa on alakouluikäinen (esikoulu–6.luokka), kuulonäkövammaisen lapsi, tai lapsi, jolla on kuulokojeet ja haasteita näkemisessä. Lapsi kuuluu yleisopetuksen piiriin; hän voi opiskella pienryhmässä, erityisluokassa tai osa oppiaineista voi olla yksilöllistetty.

Mahdollisuus jakaa tietoa vertaisryhmissä ja nauttia kylpylän palveluista. Ohjelmassa ajankohtaista tietoa näkemisestä ja kuulemisesta, kommunikaatiosta ja erilaisista tukipalveluista. Myös toiminnallista ohjelmaa.

Haku kursseille päättyy 9.9.2021. Hakeminen sähköisesti tai lähetä paperinen hakemus osoitteeseen: Suomen Kuurosokeat ry, Taru Kaaja, Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere. Linkit sähköisiin hakemuksiin kotisivuilla.

Yhteyshenkilö: Kurssisuunnittelija Kaisa Surakka, puh. 040 545 0438 (myös tekstiviestit ja WhatsApp), kaisa.surakka@kuurosokeat.fi. Tavoitettavissa maanantai–keskiviikko.

Tapautumia

Hyvä tietää – mukava osallistua -luento- ja keskustelutilaisuudet

Paikkana on Keskustan seurakuntatalo, Isokatu 17, Oulu. Mikäli tulet taksiilla, pyydä kuljettajaa ajamaan osoitteeseen Asemakatu 6, Keskustan seurakuntatalon sisäpihalle.

Seurakunta tarjoaa aamukahvit klo 9.30 alkaen. Luento- ja keskustelutilaisuudet ovat klo 10–12. Luennot järjestetään yhteistyössä seurakunnan, Kuurojen Liiton ja Suomen Kuurosokeat ry:n kanssa. Tervetuloa mukaan!

Syksyn teemat:

10.9. Oulun kuurojen koulun historiaa

Rakennuksen historiasta ja tulevaisuudesta kertomassa Esko Pyhtilä Senaatista.

8.10. Vanhusviikon teema: Luonto antaa voimaa

Viittomakielinen vanhusviikon tapahtuma kuuroille ja kuulonäkövammaisille. Viikon tapahtuma järjestetään

seurakunnan uudessa leirikeskus Loistossa. Os. Isoniementie 510, Kello. Ohjelmassa mm. makkaranpaistoa, askartelua, ympäristöön tutustumista jne. Jokainen voi valita itse missä on mukana. Tarkempi kutsu lähempänä ajankohtaa.

22.10. Tunteet ja raha

Tilaisuudessa puhutaan, miten meihin vaikutetaan kuluttajina sekä suhteestamme rahaan. Talousasioista keskustelemassa Takuusäätiön Taina Rajanen.

19.11. Kirkkomme herätysliikkeet

Kuurojenpappi Sari Timonen kertoo Suomen evankelisluterilaisen kirkon herätysliikkeistä.

3.12. Apuvälineet kuntoutuksessa

Erilaiset apuvälineet kuulovammaisen tukena. Tule saamaan ajankohtaista tietoa ja keskustelemaan yhdessä Kuuloliiton asiantuntija Tiina-Maija Leinosen kanssa.

Kurssit ja leirit

Kuurosokeiden hengellinen leiri Loistossa

Teema: "Minun Taivasmatkani"

Aika ja paikka: 28.9–30.9.2021

(tiistai–torstai). Oulun seurakuntien leirikeskus Loisto, Isoniementie 510, Kello.

Tulkkaus: Yleistulkkausta ei järjestetä. Tilaa itsellesi oma tulkki mukaan.

Hinta: 50 e, sisältää majoituksen ja ruokailun sekä pitkämatkalaisille kuljetuksen rautatieasemalta leirikeskukseen.

Ilmoittautumiset: pe 10.9. mennessä Anne Ylitalolle, puh. 0400 581 658 tai anne.ylitalo@kuurosokeat.fi. Tulkkien ruokailujen ja majoittautumisten ilmoittautuminen Annelle.

Majoitus: Yhteismajoitus kaikille. Yksityishuoneisiin ei ole mahdollisuutta. Liinavaatteet huoneissa. Ole hyvä ja osallistu terveenä ilman flunssaoireita.

Leiri järjestetään yhteistyössä evankelis-luterilaisen seurakunnan kanssa. Mukana ovat kuurojen papit Maria Lindberg ja Sari Timonen sekä Oulun kuurojen diakonissa Anne-Mari Kyllönen, vertaisohjaaja Aarne Pirkola sekä palveluasiantuntija Anne Ylitalo.

Koronatilannetta seuraten. Tarkempi ohjelma ilmoittautuneille. Olet lämpimästi tervetullut mukaan!

Kommunikaatio- palvelut

Koulutustoiveet

Kommunikaatiopalvelut kerää toiveita koulutuksista vuodelle 2022. Asiakailta ja työntekijöiltä toivotaan ehdotuksia uusista aiheista, jotka tukisivat kommunikaatiota ja itsenäistä arjessa toimimista. Lähetä ehdotuksesi 20.9. mennessä. Yhteydenotot: kommunikaatiopalvelut@kuurosokeat.fi

Etäluento: Ympäristön hahmottaminen arjessa

Ajankohta: ma 20.9.2021 klo 14–15. Minkälaisia tapoja meillä on liikkua ja toimia tutussa ympäristössä? Entä mitä tarkoittaa, kun puhutaan lähitilasta ja laajasta tilasta? Keskustelulähtöisesti aiheita avaavat Riitta Lahtinen ja Sanna Nuutinen. Ilmoittautuminen 16.9. mennessä ja lisätiedot: sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi Teams-linkit lähetetään 17.9.

Etäluento: Osallistava kuvakommunikaatio, ohjausta kuvakommunikaation käyttöön

Ajankohta: ma 18.10. klo 14–15, Teams-yhteys. Tilaisuus on kaikille avoin. Aiheena on muun muassa se,

kuinka kuvia voidaan hyödyntää vuorovaikutus- ja kommunikaatiotilanteissa. Ilmoittautuminen 13.10. mennessä. Lisätietoja: marianne.ojanen@kuurosokeat.fi

Minullakin on asiaa! Rohkeus ilmaista itseä - kurssi

Onko sinulla kokemuksia siitä, että tulet sivuutetuksi, kun et ryhmässä löydä hyvää hetkeä sanoa ääneen jokin asia? Järjestämme pienelle kuulonäkövammaisten ryhmälle (viisi henkilöä) kolmen kerran koulutuksen verkossa Teamsin kautta. Koulutuksessa haetaan rohkeutta ja käytännöllisiä keinoja kertoa toisille omaa asiaa, saada puheenvuoro.

Matkaseuraa aiheeseen tarjoavat toisten osallistujien lisäksi: Jutta Saanila, Minun näköinen mieli -hankkeen koordinaattori (Näkövammaisten liitto), joka tukee osallistujia tarkastelemaan ja käsittelemään omia itseilmains esteitä. Riitta Lahtinen, kommunikaatiopäällikkö, Suomen Kuurosokeat ry:stä lukee tunnin aluksi ajatusten virittämiseksi tekstiä Saanilan teoksesta "Kehon viisus, opi kuuntelemaan itseäsi". Kokoontumiskerrat ovat 10.9, 17.9 ja 1.10. Osallistujille lähetetään Teams-linkki ennen kokoontumista. Ilmoittaudu 8.9. mennessä jutta.saanila@nkl.fi tai Riitalle, riitta.lahtinen@kuurosokeat.fi.

Juhlavuoden luentosarjan 4.osa: Historian havinaa: Miten ennen herättiin?

Luento järjestetään pe 29.10. kello 13.00–14.30. Kommunikaatiopalveluiden juhlavuoden 4. webinaari muistelee entisten aikojen ratkaisuja eri tilanteisiin, kun ei ollut apuvälineitä eikä palveluja. Miten herättiin, kun ei ollut herätyskelloja? Miten toimittiin ilman tulkkia isoissa tilaisuuksissa? Entä kuinka arkiaskareet hoituivat ilman nykyisiä apuvälineitä?

Kuulemme viittomakielisten kutsuvieraiden kertomana, minkälaisia menetelmiä he käyttivät ennen ja mitkä ovat vieläkin käytössä. Lopussa on yhteistä aikaa kertoa omia tai vanhempien kokemuksia. Keskustelua johdattelee kommunikaatiopäällikkö Riitta Lahtinen.

Tiedustelut ja ilmoittautuminen 25.10. mennessä: sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi.

Tilaisuus on avoin kaikille kiinnostuneille. Oman tarpeen mukaan kannattaa tilata tulkkaus. Käytämme Teams-etäsovellusta ja webinaari tallennetaan yhdistyksen omaan käyttöön. Teams-kutsulinkit lähetetään ilmoittautuneille webinaaria edeltävänä päivänä. Mukavaa syksyn aloitusta!

Helsingin Toimintapäivät

Tulevia syyskuun tapahtumia

Kuntopiirit on vaihdettu ulkoilupäiviksi. Vetäjänä on Jaana Marttila, mukana ohjaaja Anita Palo. Ei yleistulkkausta. Tilaa tarvittaessa oma tulkki tai opas. Kunkin ulkoilun saapumis- ja lähtöpaikka ovat samat. Huomioi kellonajat. Ota oma desinfiointipullo, kasvomaskit ja eväät mukaan.

Pannu kuumana ja ICT-palvelut

To 16.9. kello 10–12 liris. Osoite Marjanientie 74, Helsinki. Kokoontumispaikka: liris-keskus, tarkempi kokoustila selviää myöhemmin. Ohjelmassa mm. yhdessäoloa, keskustelua, kahvittelua, tiedonvaihtoa. Mukana ohjaaja Anita Palo, palveluasiantuntija Heli Lappalainen sekä ICT-asiantuntija Kimmo Rouvinen ja/tai ICT-päällikkö Marko Vainioma. Ota tarvittaessa oma laitteesi mukaan. Kahvitarjoilu (1 e). Paikalla kaksi yleistulkkia. Induktio. Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Tervetuloa! Tilaisuuden jälkeen voi ruokailla omakustanteisesti lirkksen ravintolas-
sa ja jatkaa ulkoilupäiville.

Ilmoittaudu viimeistään ma 13.9. Anitalle (yhteystiedot lopussa) tai Helille:

heli.lappalainen@kuurosokeat.fi, puh.
040 553 9069.

Ulkoilupäivä Helsingin Herttoniemessä

To 16.9. kello 14–18. Linnanrakentajantie 12, Helsinki. Ulkoilemme Herttoniemen kartanon puistossa ja Porolahden rannalla. Ravintola Wanha Mylly on tämänhetkisen tiedon mukaan avoinna klo 11–21. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ma 13.9.

Ulkoilupäivä Vantaan Tikkurilassa

To 23.9. klo 11–15. Läntinen Valkoisenselähtentie 50, Vantaa (Tikkurilan uimahalli). Ulkoilua, voi myös käydä kuntosalilla/uimassa, jos koronatilanne sen sallii. Mukaan sisäliikuntaja uimavarusteet! Kahvio. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ma 20.9.

Ulkoilupäivä Espoon Pirttimäessä

To 30.9. klo 11–16. Kunnarlantie 110, Espoo (parkkipaikka). Ohjelmassa kävelyä ja saunomista. Takkatupa. Ota mukaan omat grillattavat ja pyyhe, jos käyt saunassa. Vierailumahdollisuus kahvila Ukenissa. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ma 27.9.

Yhteystiedot: ohjaaja Anita Palo, anita.palo@kuurosokeat.fi ja tekstiviestit tai WhatsApp 040 8377 896

Sekalaista

Lokakuun Tuntosarvi-lehti

Lehti ilmestyy viikolla 40. Ilmoitukset tulee lähettää ke 15.9. mennessä osoitteeseen: viestinta@kuurosokeat.fi ■

Epäonninen kalastaja. Taiteilija: Arne Pirkola.

Suomen Kuurosokeat ry täyttää 50 vuotta

Voit tukea toimintaamme itsellesi sopivalla tavalla:

- tule mukaan vapaaehtoistoimintaan
- tee kertalahjoitus
- tee testamenttilahjoitus
- tee merkkipäivälahjoitus
- tee säännöllinen kuukausilahjoitus

Tili: FI56 5541 2820 0125 82, OKOYFIHH

Rahankeräyslupa: RA/2018/719, lupa on voimassa 01.01.2019–
31.12.2021 koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Kysy lisätietoja Janikalta: janika.lanne@kuurosokeat.fi tai 040-6512511

